

СИТУАЦІЙНА ВПРАВА

Компанія «Тетра Пак» дбає про корисне

Компанія «Тетра Пак», створена у 1951 році у Швеції, контролює половину світового ринку картонної упаковки рідких та пастоподібних харчових продуктів, працюючи на більше ніж 165 ринках світу і маючи понад 21000 співробітників. До складу компанії входять 43 фабрики, що виготовляють матеріал для упаковки, 73 торгових представництва, 12 науково-дослідних підрозділи. У 2008 році компанія «Тетра Пак» виготовила 141 млрд. упаковок. Компанія виступає за використання відновлювальних ресурсів та бережливе ставлення до навколишнього середовища.

В Україні компанія представлена з 1989 року. На підприємстві нині працює 204 працівники, вони і виготовляють українським споживачам у середньому 866 мільйонів упаковок на рік (приблизно по 18 на кожного мешканця країни). Веб-сайт: www.tetrapak.com

«Тетра Пак» дбає про корисне - це дієвий девіз, який використовується по всьому ланцюжку доданої цінності - від заготівлі сировини до кінцевого споживача й суспільства в цілому.

Проблема:

Нині під сміття - звалищами України знаходиться приблизно 130 тисяч га землі (приблизно стільки території займають Карпатські гори). В основному це промислові відходи, але побутових теж чимало (30%). Особливо гостро проблему ліквідації сміття відчують великі міста. Атмосферні опади, вимиваючи з масиву відкритого звалища токсичні речовини, утворюють фільтрат. Ця рідка токсична субстанція забруднює підземні та поверхневі води, ґрунт. Пилі дим над звалищем забруднюють повітря. Все це призводить до отруєння довкілля - основної складової якості життя людей.

Рішення:

Промислові відходи і відходи споживчої упаковки (які містять, між іншим, цінні компоненти) не повинні потрапляти на полігони. Усвідомлюючи це, компанія «Тетра Пак Україна» інформаційне підтримує програми впровадження та популяризації в країні системи роздільного збору відходів: розміщення в окремі контейнери ресурсоцінних відходів (картонна упаковка, скло, папір, пластик) та інше (харчові відходи та відходи упаковки із харчовими залишками), що дасть змогу вирішити «сміттєве питання». Також компанія «Тетра Пак Україна» ініціювала програму повного циклу переробки картонної упаковки.

В Україні є лише чотири заводи із сортування вторинної сировини, особливо гостро проблему ліквідації сміття відчують великі міста. Саме у великих населених пунктах концентрується понад 3% відходів від загальної кількості сміття. Так, у Києві щороку утворюється понад 800 тисяч тонн сміття, яке потрапляє на сміттєві полігони або спалюється. Єдиний полігон № 5 для захоронення твердих побутових відходів (ТПВ) Києва в Обухівському районі вже кілька років як переповнений. Полігон № 5 у Підгірцях відкрили у 1986 році, і після аварії на ЧАЕС сюди звозили радіоактивне опале листя з Києва, що сприяло утворенню небезпечних речовин, які виникають при забрудненні повітря, і фільтрату. Все це призводить до отруєння довкілля - основної складової якості життя жителів навколишніх сіл Креничів, Підгірців, Лісників, Ходосіївки. Експерти переконують, що за таких умов ресурсу сміттєсховищ столиці вистачить на три-чотири роки. А що далі?

Генеральний директор компанії «Тетра Пак Україна» Урош Кеттит: «Я захоплююся спортивним бігом і зазвичай під час пробіжок на природі помічаю кимсь викинуті використані упаковки з-під напоїв. З одного боку приємно - так багато споживають напоїв у нашій картонній упаковці. З іншого - прикро, що цінні ресурси валяються під ногами. Хотілося б, щоб наші продажі продовжували зростати, але й кількість перероблених відходів упаковки зростала. Однак це, зрозуміло, залежить не тільки від нас, від наших партнерів по бізнесу, від компаній, які займаються збором та переробкою відходів, а також від бажання самих українців жити в екологічно чистій країні».

Результати:

Упаковка компанії «Тетра Пак» на 75% складається з високоякісної целюлози (картону), а на 25% - з тонкого прошарку плівки та алюмінію (фольги). Так, наприклад, із целюлози, отриманої з картонних пакетів компанії «Тетра Пак», виробляється картон та пакувальний папір, а з плівки та алюмінію (поліалюмінева суміш - REAL – її також можна розділити на алюміній і парафін: алюміній - один з кольорових металів, що користується постійним попитом, а парафін - цінна сировина для фармацевтичної промисловості) різноманітні вироби широкого вжитку (різноманітні ємності) методом екструзії і гарячого формування.

Система роздільного збору відходів - найбільш розповсюджена схема поводження з відходами у 25-ти країнах світу (США, Японія, Бразилія, країни Європейського континенту). Досвід інших країн свідчить, що відповідна інформаційно-просвітницька робота серед населення дає позитивні результати. Лише 20% відходів у світі підлягають переробці, в той час як продукцію компанії «Тетра Пак» на основі її нових технологій може бути повністю перероблено. Компанія відповідально ставиться до кожного життєвого циклу упаковки від її народження (постійне відновлення деревини, що використовується для виробництва картону для упаковки) до перетворення на вторинні ресурси.

Для запровадження системи сортування й переробки відходів компанія обрала два шляхи:

- перший - це популяризація серед верств споживачів системи роздільного збирання відходів;
- другий - забезпечення процесу переробки вторинної сировини виробничими потужностями.

Ініціативи компанії в цьому напрямку:

- підтримка проекту із запровадження роздільного збору компанією «Грінко-Київ» в декількох адміністративних районах м. Київ (2007-2008 рр.);
- підтримка проекту із запровадження роздільного збору відходів в Національному авіаційному університеті (м. Київ);
- планується програма по збору вторинних ресурсів школярами. Компанією «Тетра Пак Україна» у співпраці з партнерами - громадськими організаціями екологічного спрямування, органами місцевого самоврядування та компаніями зі збирання та переробки вторинних ресурсів - розробляється екологічно-просвітницька програма для дітей. Наразі декілька пілотних проектів знаходяться на різних стадіях розробки та обговорення - у Соломянському районі м. Києва та у м. Запоріжжя;
- планується інформаційна підтримка програми із запровадження роздільного збору відходів у м. Запоріжжя та м. Харків;
- планується просвітницька екологічна робота та запровадження системи роздільного збору в університетах м. Київ;
- «Подбаймо про корисне разом!» - під таким гаслом компанія «Тетра Пак Україна» провела конкурс для журналістів національних та регіональних ЗМІ з метою сприяння популяризації ідеї захисту навколишнього середовища через впровадження новітніх технологій з виробництва та переробки пакувальних матеріалів, формування активної громадської позиції журналістів, а через них - відповідального ставлення широких верств населення до навколишнього середовища і переробки відходів.

З 2006 року компанія «Тетра Пак Україна» співпрацює з Корпорацією «АСС» м. Харків, в управлінні якої знаходиться паперовий цех та цех з переробки поліалюмінію. Саме тут переробляється на вторинну сировину (картон та поліалюмінієву гранулу) упаковка компанії «Тетра Пак Україна».

У 2009 році запущено цикл з переробки поліалюмінієвої суміші (REAL) на потужностях «АСС - Харківпласт», що дало змогу переробляти використану споживачами картону упаковку компанії «Тетра Пак» на 100%. Інвестиції в проект становили більше мільйону гривень.

«Тетра Пак Україна» докладає чимало зусиль для організації пілотних проектів з роздільного збору цінних вторинних ресурсів, зокрема картонної упаковки. Вони сподіваються привернути увагу громадськості, підняти рівень відповідальності населення та сприяти створенню національної програми задля формування відповідної інфраструктури та законодавчої бази. У 2007 році було зібрано і перероблено 900 тонн використаної упаковки. За 2008 року містах України було зібрано і перероблено

1500 тонн упаковки, використаної споживачами, з січня по листопад 2009 року вже зібрано і перероблено 1371 тону. Компанія «Тетра Пак Україна» забезпечує 100% переробки відходів власного виробництва на вторинну сировину - жодний кілограм відходів виробництва не потрапляє на сміттєві полігони.

Після того як на паперових комбінатах розпочався процес переробки картонної упаковки, компанія «Тетра Пак Україна» ініціювала переговори зі своїми ключовими замовниками щодо переробки промислових відходів комбінованого пакувального матеріалу. Першими підтримали ініціативу компанії «Тетра Пак Україна» два сокових виробника, виробничі потужності яких розташовані в Одеській області. Зараз для цих компаній процес сортування упаковки - повністю невід'ємна частина виробничого процесу а раніше ці відходи потрапляли на смітте - звалища. Пізніше ініціативу підхопила компанія-виробник молока та молочних продуктів, завод якої знаходиться у Вінницькій області.

Питання для роботи із ситуаційною вправою:

1. Як компанія «Тетра Пак Україна» реалізує свої цінності в щоденній діяльності?
2. Підготуйте сутнісні характеристики соціальної відповідальності як засадничої стратегії корпоративного управління в компанії на основі прикладу компанії «Тетра Пак Україна».
3. Опишіть соціальну відповідальність головних (-ого) акціонерів (-у) компанії.
4. Огляньте нефінансові ризики для компанії у контексті розвитку КСВ і міри їх уникнення.